

Pronar 5135

Firma z Narwi znana była jeszcze do niedawna z produkcji ciągników opartych na białoruskich silnikach MMZ. W zeszłym roku Pronar wprowadził na rynek nowe traktory, w których montowane są podzespoły uznanych zachodnich firm. Jednym z nich jest ciągnik serii P5 z czterocyndrowym silnikiem Iveco o mocy 100 KM. Od października 2006 roku użytkuje go Janusz Czekala z miejscowości Michorzewko koło Opalenicy.

Rolnik spod Opalenicy zakupił wspomniany sprzęt za pomocą kredytu preferencyjnego dla gospodarzy mających powyżej 40 lat. Jest to linia kredytowa o nazwie „nowa technologia”. Na stronie internetowej www.minrol.gov.pl można znaleźć listę banków udzielających takiego kredytu. Warunkiem jego otrzymania jest wprowadzenie do gospodarstwa nowej technologii produkcji. W przypadku **Janusza Czekala** zmieniła się metoda uprawy gleby przed siewem. Wcześniej po orce pole było kultywowane, bronowane i dopiero wtedy następował siew. Obecnie wystarcza jeden przejazd biernym agregatem uprawowo-siewnym Famarolu podczepionym do ciągnika Pronar 5135.

Wystarcza 100 KM

W wyborze ciągnika do 70-hektarowego gospodarstwa pomagał **Sebastian Dyderski**, regionalny kierownik sprzedaży firmy Pronar. Z uwagi na to, że gleby gospodarza spod Opalenicy są średnie, wybór padł na 100-konny ciągnik, do którego podczepiany jest pług Kuhn Master rozstawiony na szerokość 160 cm. Silniejszy ciągnik nie byłby wykorzystany podczas

ciągnięcia 3-metrowego biernego agregatu uprawowo-siewnego.

Pronar serii P5 jest zupełnie nową konstrukcją w niczym nieprzypominającą ciągników Pronar z silnikami MMZ. W modelu 5135 montowany jest 4-cylindrowy silnik marki Iveco wyposażony w turbosprężarkę. Przy obrotach nominalnych wynoszących 2300 na minutę osiąga moc 100,6 KM wg normy 97/68/EC. Natomiast maksymalny moment obrotowy wynosi 398 Nm przy 1400 obr./min. Motor ten spełnia normy emisji spalin Tier 2. Zużycie paliwa określone przez rolnika metodą pełnego zbiornika wyniosło podczas orki na szerokość 160 cm i głębokość 27 cm 18 l/mth. Przy korzystnym kształcie pola odpowiada to około 15 litrom na hektar. Firma Pronar znajednak rolników, u których spalanie w modelu 5135 wynosi 111/mth.

Janusz Czekala podczepia Pronara 5135 do 4-korpusowego pługa obracalnego i 3-metrowego biernego agregatu uprawowo-siewnego.

olej w silniku po raz pierwszy wymieniono po 50 mth. Podczas tej wizyty serwis Centrum Sprzedaży Maszyn Rolniczych w Sielinku wymienił również olej w skrzyni biegów i przednich zwolnicach. Oczywiście wymieniono również wszystkie filtry oleju, co w sumie kosztowało ok. 1500 zł brutto. Kolejny przegląd gwarancyjny

miał miejsce po nakręceniu przez ciągnik 250 mth. Wtedy zmieniono olej i filtr w silniku. Rolnik zapłacił 1230 zł brutto. Następna wymiana oleju w silniku zaplanowana jest na 500 mth.

Nieoczekiwana zmiana biegu

W kabine ciągnika Pronar 5135 deska rozdzielcza połączona jest z kolumną kierownicy. Dzięki temu przesunięcie kierownicy do przodu zwiększa ilość miejsca

nia umieszczono z prawej strony siedziska operatora. Mała dźwignia służąca do zmiany grupy przełożeń umiejscowiona jest poniżej siedziska, a pozostałe dwie powyżej. Niestety, co zauważył rolnik, operując pedałem gazu zdarza się zaczepliwać kolanem o przełącznik do załączania półbiegu znajdujący się na głównej dźwigni do załączania jednego z czterech biegów głównych. Niezależnie od tego niedociągnięcia, które fabryka z Narwi powinna poprawić, cieszy zastosowanie w 100-konnym ciągniku Pronaru jednego biegu załączanego elektrohydrau-

Na jednym z wyświetlaczy po przekręceniu kluczyka w stacyjce wyświetla się liczba motogodzin, a kiedy ruszymy, ukazuje się informacja o aktualnej prędkości jazdy.

w czasie opuszczania przez operatora siedziska. Panel wskaźników pod kierownicą zawiera dwa cyfrowe wyświetlacze. Na jednym z nich po przekręceniu kluczyka w stacyjce wyświetla się liczba motogodzin, a kiedy ruszymy, ukazuje się informacja o aktualnej prędkości jazdy. Tak dokładne jej określenie będzie na pewno pomocne podczas pracy np. z opryskiwaczem. Natomiast na drugim wyświetlaczu znajdziemy informację o obrotach WOM-u, których w standardzie dostępnych jest 5 zakresów - 540, 1000, 430, 750 obr./min. i zależne od prędkości obrotowej silnika.

Na desce rozdzielczej znajdują się jeszcze podstawowe wskaźniki i kontrolki informujące o pracy poszczególnych podzespołów ciągnika. Nowocześnie rozwiązano również załączanie kierunkowskazów i wycieraczek. Ich dźwignie umieszczone są podobnie jak w samochodzie po bokach kierownicy. W czasie eksploatacji ciągnika jeden z przełączników wymieniono na nowy.

Pronar 5135 ma 16 biegów do przodu i 16 do tyłu. Dźwignie do ich załącza-

licznie bez używania sprzęgła. Obok dźwigni z przełącznikiem półbiegu znajduje się dźwignia rewersu mechanicznego.

EHR w standardzie

Obsługa tylnego TUZ-u w Pronarze 5135 nie jest męcząca, bo sterowanie tym podzespołem odbywa się za pomocą systemu EHR firmy Bosch. Dzięki temu m.in. można ustawić jak szybko ma się opuszczać pług i na jaką wysokość ma się podnosić. Ponadto do sterowania TUZ-em wykorzystuje się przełączniki, a nie dźwignie, co znacznie zmniejsza zmęczenie operatora. Przełączniki i potencjometry EHR-u znajdują się na prawym panelu sterowniczym ciągnika. Obok nich producent umieścił dźwignie do załączania przepływu oleju w rozdzielaczu hydraulicznym zewnętrznej firmy Hydrokontrol. Standardowo montuje się 6 szybkozłączny firmy Faster, a opcjonalnie można zamontować ich 8. Szybkozłącza wyposażone są w ociekacze zbierające drobne wycieki do zbiorniczka. Jedna sekcja po-

Po podniesieniu maski do góry mamy swobodny dostęp do silnika i jego osprzętu. Doleńie płynu do układu chłodzącego silnik jest łatwe.

Wcisnąc pedał gazu często zaczepli się kolanem o przełącznik do załączania półbiegu znajdujący się na głównej dźwigni do załączania jednego z czterech biegów głównych.

Drzwi można zaczeplić w taki sposób, aby do kabiny dostawało się powietrze z zewnątrz.

Na prawym błotniku zamontowano przycisk umożliwiający załączenie WOM-u ciągnika i przyciski do podnoszenia i opuszczania ramion TUZ-u.

siada płynną regulację napięcia przepływu oleju. Wydatek pompy olejowej wynosi 58 l/min.

W kabinie Pronara 5135 znajdziemy ponadto przełączniki do elektrohydraulicznego załączania WOM-u, blokady mechanizmu różnicowego tylnej osi i przedniego napędu. W prawym tylnym rogu kabiny producent umieścił sporych rozmiarów półkę, na której zmieszczą się kanapki, komórkę i butelka z wodą do picia. Tylne i boczne szyby są uchylne. Można również zatrzasnąć drzwi na wychylnym przecię, dzięki czemu do kabiny będzie się dostawało powietrze z zewnątrz.

Łatwy dostęp

Maska Pronaru 5135 otwiera się wysoko. Pozwala to mieć swobodny dostęp do silnika i jego osprzętu. Łatwo można wyjąć wkład filtra powietrza. Janusz Czekala nie jest jednak zadowolony z umiejscowienia jego wlotu u dołu maski, bo wciąga dużo pyłu. Podpowiada, że lepszym rozwiązaniem byłoby umieszczenie filtra wyżej tuż przy górnej krawędzi maski. Za to dobrym rozwiązaniem jest zastosowanie filtra siatkowego chroniącego chłodnicę przed zanieczyszczeniem.

Z tyłu ciągnika standardowo montowane są ciężkie wyposażone w uchwyty hakowe - TUZ kategorii II. Na błotnikach znajdują się przyciski do ich podnoszenia i opuszczania. Ponadto na prawym błotniku zamontowano przycisk umożliwiający załączanie WOM-u ciągnika, tak aby pasowała na frezy wałka przekaznika mocy. Dziwi jednak fakt, że przycisk ten nie znajduje się z lewej strony ciągnika, którą łatwiej wejść do kabiny.

Udźwig tylnego TUZ-u wynosi 4200 kg w osi końcówek cegieł. Rolnik z Michorzewka koło Opalenicy uważa, że jest to wystarczająca wartość do pracy z jego maszynami. Nawet załadowany do pełna zbożem trzymetrowy siewnik nie trzeba unosić wysoko nad agregat. Pronar 5135 radzi sobie z nim bez problemów - jego przód nie unosi się. Instalacja hamulcowa przyczep zależnie od życzenia rolnika może być jedno- oraz dwuobwodowa, a w opiewi nawi hydrauliczna. Ciągnik ma hamulce mokre sterowane hydraulicznie, które Janusz Czekala określa jednym słowem - brzytwa.

Jakie opony?

Sebastian Dyderski doradził rolnikowi, aby wybrał opony pod kątem brzdędy, w której będą pracować podczas orki. Dlatego ciągnik ma tylne opony, które pasują do brzdędy o szerokości 40 cm. Jest to standardowe ogumienie 18,4 R34. Natomiast z przodu ciągnika założono opony o rozmiarze 380/70R24.

Dostęp do filtra powietrza również jest łatwy, ale Janusz Czekala umieściłby go wyżej, aby wciągnął mniej pyłu.

Obsługa tylnego TUZ-u w Pronarze 5135 nie jest męcząca, bo sterowanie tym podzespołem odbywa się z pomocą systemu EHR firmy Bosch.

Zbiornik paliwa mieści 155 litrów, ale rolnik zauważył, że do wykorzystania jest około 20 l mniej. Prawdopodobnie rurka, poprzez którą paliwo trafia do pompy, umieszczona jest zbyt wysoko. Kolejne niedociągnięcie dotyczyło złe wyskalowanego czujnika temperatury, który pokazywał wyższą temperaturę od faktycznej. Przyszli użytkownicy nowych Pronarów nie powinni już jednak napotkać tego typu problemów, bo fabryka usuwa je na bieżąco.

W Pronarze 5135 montowany jest przedni i tylny most oraz skrzynia biegów ZF. Dzięki temu w połączeniu z sil-

nikiem Iveco i elektrohydraulicznym sterowaniem TUZ-u uzyskano ciągnik oparty na podzespołach uznanych europejskich marek. Oczywiście pewne szczegóły wymagają jeszcze dopracowania, ale za bardzo atrakcyjną cenę można otrzymać ciągnik o klasie lepszy od np. popularnego MTZ-82. Rolnik z Michorzewka zapłacił za Pronara 5135 w sumie 151 510 zł brutto. Do ceny podstawowej wnoszącej 145 790 zł brutto doliczono 5200 zł brutto za klimatyzację, 240 zł brutto za dodatkowe światła mijania i 280 zł brutto za automatyczny zaczep transportowy.

Tekst i zdjęcia Krzysztof Płocki